

Sarpsborg kommune
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Tilbakemelding på egenkontrollrapportering for avløpssektoren for rapporteringsåret 2021 - Sarpsborg kommune

Sarpsborg kommune har gjentakende alvorlig avvik på rapporteringen for slambehandling for 2021.

Vi tar egenkontrollrapport og årsrapport til etterretning.

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapport for Sarpsborg kommune sitt avløpsnett til Alvim renseanlegg, Alvim renseanlegg og slambehandling.

Avløpsnettet til Alvim renseanlegg

Dere har rapportert at det er 55 668 innbyggere og 1 979 fritidsboliger tilknyttet dette avløpsnettet. Det er en økning på 4 % for antall innbyggere fra sist rapporteringsår. Antall fritidsboliger har en nedgang, men kommunen begrunner det med at de har sikrere tall i år. Likevel er det oppgitt et annet antall for fritidsboliger (2 237 stk) rapportert tilknyttet Alvim renseanlegg i den utvidete årsrapportering. Dette må forbedres ved neste års rapportering slik at rapporteringene samsvarer.

Dere har rapportert at det er 103 installerte nødoverløp og 69 regnvannsoverløp på ledningsnettet tilknyttet Alvim renseanlegg. Dere har beregnet at det var et samlet utslipp av 183 203 m³ og 868 kg fosfor fra nødoverløp og driftsoverløp på avløpsnettet i Sarpsborg kommune i 2021. Dette er en nedgang fra 2020 da dere beregnet at det ble sluppet ut 5 084 kg fosfor ved overløp. Kommunen begrunner dette med at det var mindre nedbør i 2021 enn i 2020. Kommunen oppgir at planlagte tiltak er å redusere fremmedvann til avløpsnettet. Det er installert flere målere slik at mengder i avløpssystemet er mer presise, og måleprogrammet skal gjøre det enklere å finne hvor fremmedvann kommer inn. Kommunen er i gang med vedlikehold og oppgradering på flere pumpestasjoner.

Alvim renseanlegg

Det er for 2021 rapportert at Alvim renseanlegg har mottatt og behandlet 8 847 130 m³ avløpsvann og at 318 351 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 3,47 % av alt vann inn til renseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er en nedgang fra det dere rapporterte i 2020 (6,46 %).

Dimensjonerende kapasitet for Alvim renseanlegget er oppgitt til å være 62 100 pe BOF₅. Dere har rapportert at tilført mengde i maksuke i 2021 var 84 237 pe BOF₅. Dette samsvarer med våre beregninger for belastning i maksuke. Dette betyr at Alvim renseanlegg er overbelastet med organisk stoff

Alvim renseanlegg overholdt rensekravet for fosfor på 90 % i 2021. Anlegget renses 92 % for fosfor.

Alvim renseanlegg har ikke sekundærrensetrinn. Sarpsborg kommune har krav til at sekundærrensing skal være på plass på Alvim renseanlegg innen 01.07.2025.

Alvim slambehandling

Anleggets kapasitet er 2 458 tonn TS per år. 2 411 tonn TS ble behandlet i slambehandlingsanlegget i 2021. Alvim slambehandling mottok 17 tonn TS fra Isefoss RA, og 65 tonn TS fra septikanlegg i kommunen i tillegg til eget avløpsslam fra Alvim renseanlegg. 1 165 tonn TS ble disponert til jordbruksarealer og 322 tonn TS ble lagt på eget lager.

Kommunen rapporterer om at 1 251 tonn TS har analyser på slam som ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II). Videre rapporteres det om at 205 tonn TS ble levert til sluttbehandling ved avfallsdeponi, herunder 87,7 tonn TS i kvalitetsklasse III ble levert Franzefoss Pukk AS, og 117,7 tonn TS med kvalitetsklasse IV er levert til IRMAT AS. Det er en sterk økning i mengde slam levert til avfallsdeponi sammenlignet med tidligere år. Likevel er ikke disse mengdene oppgitt i rapporteringen for kvalitetsklasser og mengder i de ulike klassene. Slam i kvalitetsklasse III kan brukes på grøntarealer der det ikke skal dyrkes mat, eller som toppdekke på avfallsfyllinger. Kvalitetsklasse IV er ikke angitt i forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav. Kommunen sin rapportering på avløpsslam er utydelig og må forbedres. Anlegg dere leverer avløpsslam til må spesifiseres nærmere med sted, og kommunen må påse at anlegget har tillatelse til å ta imot slike fraksjoner.

Vi gjør oppmerksom på at avløpsslam som ikke overholder gjødselvarerforskriften skal leveres til godkjent mottak. Det vil si et avfallsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven § 11 til å ta imot denne fraksjonen. Franzefoss Pukk avdeling Steinskogen har ikke tillatelse til å motta avfall utover asfalt og betong. Vi kjenner ikke til at dette anlegget holder på å arrondere sine arealer på pukkverket.

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dette medfører at dersom et slambehandlingsanlegg har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våtvekt/døgn*, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her:

<https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Konklusjon

Sarpsborg kommune har rapportert utfyllende på avløpsnett og Alvim renseanlegg for 2021. Men kommunen rapporterer utydelig for slambehandling, og dere oppgir at slam leveres til anlegg som ikke har tillatelse til å motta slikt avfall. Dette er et gjentakende avvik da vi også påpekte det i fjor, derfor anser vi det som alvorlig avvik.

Vi følger opp kommunen i forbindelse med forpliktende tiltaksplan for ny renseløsning. Vi tar med dette egenkontrollen for 2021 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/>

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2022. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Sarpsborg kommune v/Stein Solheim
Olsen